

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 20CoP/96/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1418202168
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1418202168.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Královej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Ivany Jahbovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. B., narodený dňa XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - C. B., narodená dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom G. rovnícami XX, J. a otec - C. B., narodený dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XX, J., zastúpený advokátskou kanceláriou JAKUBIS & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Zámocká 36, Bratislava, o návrhoch rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 13. júna 2018, č. k. 25P/106/2018-102, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 13. júna 2018, č. k. 25P/106/2018-102 v napadnutej časti potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV. uznesením zo dňa 13. júna 2018, č. k. 25P/106/2018-102, návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, súčasne zamietol aj návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie začal bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o uloženie povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu a súčasne nariadil neodkladné opatrenie ktorým uložil rodičom C. B., narodenej dňa XX.XX.XXXX a C. B., narodenému dňa XX.XX.XXXX a maloletému K. B., narodenému dňa XX.XX.XXXX povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava v rozsahu 15 hodín počnúc vykonateľnosťou výroku uznesenia. Súd prvej inštancie konanie o riadnom návrhu matky na rozhodnutie súdu pri nezhode rodičov zastavil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia uviedol, že písomným podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 04.05.2018 sa otec vyjadril k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci vedenej pod sp.zn. 13P/59/2018 a súčasne podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd uloží matke povinnosť zdržať sa konania, ktorým bráni maloletému plniť si povinnú školskú dochádzku na D. škole sv. V. z S., T. XX, J.. Svoj návrh odôvodnil tým, že je v záujme maloletého, aby navštevoval D. školu sv. V. z S., keďže v škole sa cíti dobre, má tam priateľov, zázemie a vedenie školy, ako aj pedagógovia sa správajú korektne a profesionálne. K zmene školy nie sú žiadne dôvody a práve naopak, takáto zmena by mohla maloletému spôsobiť neistotu, stres a obavy z nových vecí, prostredia a ďalších zmien, ktoré ťažko znáša. Poukázal na to, že matka svojim správaním, neustálym tlakom a vyvolávaním konfliktov spôsobuje maloletému nežiaduci stres a enormný psychický tlak absolútne neprimeraný jeho veku a škodiaci jeho zdravému vývoju. Zo správania sa matky k vedeniu školy, jej iniciovaním zmeny školy, ako aj jej správaním sa k lekárom, psychológom a aj voči nemu možno vyvodit', že matka je permanentne s niekým v konflikte, čo je v rozpore so záujmom maloletého.

3. Návrhom zo dňa 11.05.2018 matka žiadala o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd udelí súhlas na prestup maloletého na X. školu K. 2, J. od 01.09.2018, pričom v návrhu poukázala na to, že sa jedná o jej druhý návrh, ktorý v tejto veci podala a aj kolízny opatrovník v rámci jej prvého návrhu uviedol, že ak by matka trvala na zmene školy od 01.09.2018 ponecháva takéto rozhodnutie na zváženie súdu. V odôvodnení svojho návrhu odkázala na skutočnosti, ktoré uviedla v konaní sp.zn. 13P/59/2018, 25P/59/2018 a 39Em/10/2017. Matka súčasne podala aj návrh vo veci samej týkajúcej sa nezhody rodičov o zmenu základnej školy.

4. Vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu otca zo dňa 18.05.2018, ako aj v jeho písomných doplneniach matka uviedla, že tvrdenia otca sa nezakladajú na pravde, pričom poukázala na to, že otec veľmi premysleným, zákerným a sofistickým spôsobom prostredníctvom tretích osôb zo školského prostredia a rodičov spolužiakov, nechával sledovať a zadržiavať syna v škole po vyučovaní, aby si takýmto spôsobom vynucoval jeho náklonnosť. Podľa názoru matky, otec podnikol školu k sústavnému šikanovaniu, špehovaniu a terorizovaniu maloletého, pričom konflikty, ktoré otec uvádzal, vyvolal on cez tretie osoby a vinu chce zvaliť na ňu. Má za to, že nie je v záujme maloletého, aby navštevoval D. školu sv. V. z S., pretože sa tam necíti dobre, nemá tam zázemie, vedenie a pedagógovia sa k nemu nesprávajú korektne a z jej pohľadu sú závažné dôvody na to, aby došlo k zmene školy. Podrobne tiež opísala správanie sa učiteľiek maloletého, vychovávateľky, vedenia školy, spolužiakov a školskej psychologičky, ktoré vníma negatívne a vyzdvihla systém vzdelávania na X. škole K..

5. Otec vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu prvej inštancie dňa 12.06.2018 žiadal návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť z dôvodu, že tento nie je v záujme maloletého. Matka sa domnieva, že si zmenou školy zabezpečí väčší vplyv na výchovu a starostlivosť o maloletého, nakoľko na Základnej škole K. pracuje ako pedagogický pracovník a mylne sa domnieva, že tak bude môcť ľahšie mariť výkon súdneho rozhodnutia vo veci striedavej starostlivosti. Matka mala problémy a bola nespokojná s predškolskými a školskými zariadeniami maloletého aj v minulosti, a to napriek tomu, že všetky vyberala ona. Zo všetkých konaní, ktoré v súčasnosti prebiehajú, je možné zachytiť fakt, že matka absolútne nepripúšťa žiadne pochybenie zo svojej strany, zásadne viní všetkých naokolo a hlavne jeho, avšak nie je schopná dodržiavať povinnosti, ktoré jej zo súdneho rozhodnutia vyplývajú. Vo všetkých svojich podaniach uvádza nepravdivé informácie a zavádza. Otec odmietol, že by maloletý k nemu nechcel chodiť a bál sa ho, pričom keď ho má mať vo svojej starostlivosti, matka ho do školy vôbec nedá, čím marí výkon súdneho rozhodnutia a argumentuje tým, že maloletý s ním nechce byť. Má za to, že správanie sa maloletého je podmienené masívnou manipuláciou zo strany matky, ktorá deformuje jeho názor a jeho vzťah k nemu ako otcovi.

6. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení zo dňa 05.06.2018 uviedol, že rozhodnutie o návrhoch rodičov ponecháva na zváženie súdu.

7. Z písomnej správy D. školy sv. V. z S., T. XX, J. doručenej súdu dňa 01.06.2018 bolo zistené, že maloletý je žiakom 4. ročníka, má diagnostikovanú dysortografiu a má mierne problémy s čítaním. V starostlivosti špeciálnej pedagogičky nie je, pretože s tým matka nesúhlasila. Maloletý pôsobí utiahnuto, nepribojne a nesamostatne. So spolužiakmi problémy nemá a jeho správanie v triede nie je konfliktné. V tomto školskom polroku má vymeškaných 160 hodín, pričom 11 má neospravedlnených a niektoré ospravedlnenky sú sporné. Na triedne aktivity chodí otec, ktorý sa u triednej učiteľky pravidelne zaujíma o prospech maloletého a komunikácia s ním je bezproblémová. Vzhľadom na opakované incidenty s matkou, má matka zakázaný vstup do budovy v prípade, ak nemá dohodnuté stretnutie s konkrétnym učiteľom. Zákaz súvisí s tým, že matka nerešpektovala vrátnika, nevhodne sa správala k spolužiakom svojho syna a aj k zamestnancom školy. Matka odhlásila dieťa zo školského klubu detí, nakoľko chce, aby maloletý odchádzal po vyučovaní domov, s čím otec nesúhlasil a žiadal, aby bol maloletý v klube v dňoch, kedy mu je súdom zverený do času, kým si ho nevyzdvihne. V škole pôsobí aj školská psychologička, avšak maloletému nie je psychologická starostlivosť poskytovaná, nakoľko matka s týmto radikálne nesúhlasila. Maloletý je pod výrazným negatívnym vplyvom matky, pričom v dni, kedy mal byť v starostlivosti otca sa často stávalo, že do školy neprišiel a opakovane sa riešili incidenty, kedy matka telefonicky maloletého inštruovala, aby zo školy ušiel. Úteky boli opakované a vychovávateľky, ako aj triedna učiteľka sú v neustálom napätí, či sa niečo podobné nestane znova. Matka v synovi vedome vyvoláva negatívny postoj k otcovi, chlapec je momentálne vo veľmi zlom psychickom stave, pri pokuse o rozhovor s ním o tom, prečo odišiel a či si je vedomý toho, že to nemá robiť, plače, pôsobí vystrašene a má strach. Podľa vyjadrenia školy, maloletý potrebuje odbornú pomoc. Rodičia nie sú schopní sa

dohodnúť na riešení, ktoré by bolo pre oboch prijateľné a pre dieťa prospešné, pričom konflikty výrazne negatívne vplyvajú na K. psychiku. Momentálnu situáciu dieťaťa škola hodnotí ako výrazne negatívnu a pokiaľ sa neupraví pomery medzi rodičmi, zmena školy nebude ničomu nápomocná a maloletý príde aj o poslednú stabilitu, ktorú v súčasnosti má. Avšak vzhľadom k postojom a správaniu sa matky je otázne, čo je pre dieťa najlepšie.

8. Zo správy o pedopsychiatrickom vyšetrení maloletého zo dňa 05.04.2018 súd zistil, že v správaní maloletého sa vyskytujú výkyvy nálad, prítomná je u neho zvýšená impulzivita, suicidálne vyhrážanie sa (bez tendencie k realizácii), je sociabilný bezproblémový v komunikácii, senzitívny so sklonsmi k neurotizácii. Maloletému bola diagnostikovaná iná porucha emotivity v detskom veku.

9. Súd prvej inštancie v rámci skutočného stavu zistil, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 04.06.2013 č.k. 9C/142/2010-254, právoplatným dňa 16.07.2013, bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené a maloletý bol na čas po rozvode zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý páry kalendárny týždeň v roku od pondelka od 8:00 hod. do stredy do 8:00 hod. a od piatku od 15:00 hod. do pondelka nasledujúceho kalendárneho týždňa do 8:00 hod., každý nepárny kalendárny týždeň od stredy od 8:00 hod. do piatku do 15:00 hod. a otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý páry kalendárny týždeň od stredy od 8:00 hod. do piatku do 15:00 hod., každý nepárny kalendárny týždeň od pondelka od 8:00 hod. do stredy do 8:00 hod. a od piatku od 15:00 hod. do pondelka nasledujúceho kalendárneho týždňa do 8:00 hod. s výnimkou letných prázdnin, Vianočných sviatkov a Veľkonočných sviatkov, školských prázdnin určených vyhláškou MŠ SR. Počas letných školských prázdnin bude otec zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v párnom kalendárnom roku od 8:00 hod. dňa 01.07. do 8:00 hod. dňa 08.07., od 8:00 hod. dňa 15.07. do 8:00 hod. dňa 22.07., od 8:00 hod. dňa 29.07. do 8:00 hod. dňa 05.08., od 8:00 hod. dňa 12.08. do 8:00 hod. dňa 19.08., od 8:00 hod. dňa 26.08. do 8:00 hod. dňa 02.09. a v nepárnom kalendárnom roku od 8:00 hod. dňa 08.07. do 8:00 hod. dňa 15.07., od 8:00 hod. dňa 22.07. do 8:00 hod. dňa 29.07., od 8:00 hod. dňa 05.08. do 8:00 hod. dňa 12.08. a od 8:00 hod. dňa 19.08. do 8:00 hod. dňa 26.08. Počas letných školských prázdnin matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého v párnom kalendárnom roku od 8:00 hod. dňa 08.07. do 8:00 hod. dňa 15.07., od 8:00 hod. dňa 22.07. do 8:00 hod. dňa 29.07., od 8:00 hod. dňa 05.08. do 8:00 hod. dňa 12.08., od 8:00 hod. dňa 19.08. do 8:00 hod. dňa 26.08. a v nepárnom kalendárnom roku od 8:00 hod. dňa 01.07. do 8:00 hod. dňa 08.07., od 8:00 hod. dňa 15.07. do 8:00 hod. dňa 22.07., od 8:00 hod. dňa 29.07. do 8:00 hod. dňa 05.08., od 8:00 hod. dňa 12.08. do 8:00 hod. dňa 19.08. a od 8:00 hod. dňa 26.08. do 8:00 hod. dňa 02.09. Počas zimných prázdnin bude otec zabezpečovať starostlivosť o maloletého v párnom kalendárnom roku od 8:00 hod. prvého dňa zimných prázdnin určených vyhláškou MŠ SR do 15:00 hod. dňa 24.12., od 15:00 hod. dňa 25.12. do 15:00 hod. dňa 26.12., od 15:00 hod. dňa 02.01. nasledujúceho roku do 8:00 hod. prvého dňa po skončení školských zimných prázdnin nasledujúceho roka a v nepárnom roku bude zabezpečovať starostlivosť o maloletého od 15:00 hod. dňa 24.12. do 15:00 hod. dňa 25.12., od 15:00 hod. dňa 26.12. do 15:00 hod. dňa 02.01. nasledujúceho roka. Počas zimných prázdnin bude matka zabezpečovať starostlivosť o maloletého v nepárnom roku od 8:00 hod. prvého dňa zimných prázdnin určených vyhláškou MŠ SR do 15:00 hod. dňa 24.12., od 15:00 hod. dňa 25.12. do 15:00 hod. dňa 26.12., od 15:00 hod. dňa 02.01. nasledujúceho roku do 8:00 hod. prvého dňa po skončení školských zimných prázdnin a v párnom roku bude zabezpečovať starostlivosť o maloletého od 15:00 hod. dňa 24.12. do 15:00 hod. dňa 25.12. a od 15:00 hod. dňa 26.12. do 15:00 hod. dňa 02.01. nasledujúceho roka. Počas jarných prázdnin určených vyhláškou MŠ SR každý nepárny kalendárny rok bude osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať otec od 18:00 hod. v piatok, ktorý predchádza prvému dňu jarných prázdnin do 8:00 hod. v pondelok, ktorý nasleduje po poslednom dni prázdnin. Počas jarných prázdnin určených vyhláškou MŠ SR každý páry kalendárny rok bude osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať matka od 18:00 hod. v piatok, ktorý predchádza prvému dňu jarných prázdnin do 8:00 hod. v pondelok, ktorý nasleduje po poslednom dni prázdnin. Počas Veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok bude osobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať otec od 18:00 hod. v stredu, ktorá predchádza Veľkonočnému štvrtku do 13:00 hod. vo Veľkonočný pondelok a každý nepárny kalendárny rok bude obdobnú starostlivosť o maloletého zabezpečovať matka vždy od 18:00 hod. v stredu, ktorá predchádza Veľkonočnému štvrtku do 13:00 hod. vo Veľkonočný pondelok. Odovzdávanie a preberanie maloletého dieťaťa bude prebiehať v predškolskom zariadení, ktoré maloletý navštevuje s výnimkou dní pracovného pokoja, pracovného voľna a školských prázdnin, kedy odovzdávanie a preberanie dieťaťa bude prebiehať na adrese bydliska maloletého dieťaťa. Ďalej súd uložil otcovi vyživovaciu povinnosť

vo výške 180,- € mesačne a právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok ponechal obom rodičom.

10. Okresný súd Bratislava IV. uznesením zo dňa 25.08.2017 č.k. 25P/170/2017-67 zamietol návrh matky na nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.11.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 02.11.2017 č.k. 11CoP/453/2017-166, ktorý uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

11. Uznesením zo dňa 23.04.2018 č.k. 13P/59/2018-47 súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala udelenia súhlasu za otca k podaniu žiadosti na prestup maloletého na X. školu K. 2, J.. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.05.2018.

12. Uznesením zo dňa 21.05.2018 č.k. 25P/84/2018- 13 súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala vypočutia maloletého K. pred pojednávaním vytyčeným vo veci sp.zn. 25P/282/2017 dňa 23.05.2018 tak, aby výsledok vypočutia mohol byť zahrnutý do pojednávania. Rozhodnutie zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

13. Súd prvej inštancie v rámci skutočného stavu zistil, že na Okresnom súde Bratislava IV. v súčasnosti prebieha pod sp.zn. 25P/282/2017 konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré doposiaľ nie je právoplatne ukončené a vo veci je nariadené znalecké dokazovanie. Súčasne na Okresnom súde Bratislava IV. pod sp.zn. 25P/59/2018 prebieha konanie o riadnom návrhu matky na rozhodnutie súdu pri nezhode rodičov (prestup maloletého zo D. školy sv. V. z S. na ZŠ K. 2, J.) a pod sp.zn. 39Em/10/2017 je vedené konanie o návrhu oprávneného (otca) na výkon rozhodnutia o zverení maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

14. Súd prvej inštancie po oboznámení sa s návrhmi a vyjadreniami rodičov, s vyjadrením kolízneho opatrovníka, so správou D. školy sv. V. z S., ako aj so všetkými listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise a s obsahom všetkých spisov vo veci starostlivosti o maloletého vedených na Okresnom súde Bratislava IV., konštatoval, že rodinné pomery sa nezlepšujú a vyostrená situácia sa netýka už len vzťahov medzi rodičmi a dieťaťom, ale negatívnym spôsobom zasahuje aj do plnenia povinnej školskej dochádzky maloletého. Okolnosti týkajúce sa útekov maloletého zo školy, a to aj počas riadneho vyučovania, veľkého počtu vymeškaných hodín v rámci tohto školského polroka, z ktorých niekoľko má dokonca neospravedlnených, súd pokladá za závažné, pričom v nadväznosti na všetky ďalšie zistené skutočnosti sa javí, že psychický stav maloletého sa počas doby, kedy je v prevažnej faktickej starostlivosti matky nezlepšuje, naopak sa zhoršuje. Súd zdôrazňuje, že za zdravý vývoj dieťaťa zodpovedajú výlučne rodičia, ktorí by mali začať bezodkladne spolupracovať a byť nápomocní svojmu synovi bez toho, aby ho zaťažovali do svojich vzájomných nezhôd. Bez toho, aby rodičia dospeli k vzájomnej dohode prospešnej pre maloletého a rešpektujúcej rodičovské práva ich oboch, súd nevidí žiadny účel v tom, aby neodkladným opatrením nahradil súhlas otca na podanie žiadosti o zmenu školy maloletého v nadchádzajúcom školskom roku. Bez potrebnej aktivity rodičov smerujúcej k vzájomnej kooperácii, zmena základnej školy rodinnú situáciu žiadnym spôsobom nevyrieši a teda za súčasného stavu nepredstavuje takú okolnosť, o ktorej je nevyhnutné a potrebné rozhodnúť okamžite neodkladným opatrením. Za danej situácie navyše ani nemožno bez akýchkoľvek pochyb ustáliť, či je takáto zmena v súlade s najlepším záujmom maloletého. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Súd zároveň zamietol aj návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o zmene školy je podstatnou otázkou týkajúcou sa záležitostí dieťaťa, musí byť schválená resp. odsúhlasená oboma rodičmi, a preto nariadenie ním navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil matke zdržať sa konania, ktorým bráni maloletému plniť si povinnú školskú dochádzku na Spojenej škole sv. V. z S. nie je dôvodné. Súčasne súd dodáva, že je zákonnou povinnosťou rodiča, ktorý má dieťa vo svojej faktickej starostlivosti, aby dohliadal a zabezpečil riadne plnenie jeho povinnej školskej dochádzky, v opačnom prípade prichádzajú do úvahy opatrenia na zamedzenie zanedbávania povinnej školskej dochádzky, ako aj uplatnenie trestnoprávnej zodpovednosti a trestnoprávnych sankcií.

15. Súd prvej inštancie v rámci svojej kompetencie začať konanie ex offo, zväžil všetky ďalšie možnosti, ktoré by napomohli zlepšiť rodinnú situáciu a ktoré by boli v záujme maloletého dieťaťa, pričom dospel k záveru, že súčasné rodinné pomery si vyžadujú okamžitý zásah formou nariadenia neodkladného

opatrenia o uloženie povinnosti podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu. Súd nemohol nechať bez povšimnutia informácie týkajúce sa zlého psychického stavu maloletého, ako aj toho, že maloletému nie je poskytované pravidelné psychologické poradenstvo pod vedením odborníka, ktoré si, podľa názoru súdu, jeho stav vyžaduje. Potrebu psychologického poradenstva súd prvej inštancie považuje za nanajvýš akútnu a potrebnú pre to, aby sa mohla urýchlene započatť náprava vzťahov tak rodičov, ako aj maloletého pod dohľadom odborníka, nakoľko je zrejmé, že rodičia situáciu nie sú schopní bez zásahu súdu vyriešiť a plynutím času resp. čakaním do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, by s najväčšou pravdepodobnosťou prišlo len k ďalšiemu zhoršeniu psychického stavu dieťaťa a k zhoršeniu rodinných vzťahov, ktorých náprava by bola oveľa viac problematická prípadne až nemožná. Nariadenie neodkladného opatrenia v tomto smere odôvodňujú aj nové procesné kódexy (Civilný sporový a Civilný mimosporový poriadok), ktoré upustili od vlastnosti dočasnosti a provizórnosti predchádzajúcich predbežných opatrení a v režime Civilného mimosporového konania je teda možné nariadiť aj iné neodkladné opatrenia, ako sú v § 365 až 368 C.m.p. s poukazom na § 2 ods. 1 C.m.p. v spojení s § 325 C.s.p. Na nariadené neodkladné opatrenie, za platnosti novej procesnej úpravy, nemusí obligatórne nadväzovať konanie vo veci samej, a preto výchovné opatrenie nariadené neodkladným opatrením môže byť aj konečným rozhodnutím. Súdu je známe rozdielne stanovisko Krajského súdu v Bratislave vyslovené vo veci sp.zn. 11CoP/567/2017, avšak má za to, že uloženie povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu je nanajvýš potrebné a dôvodné a s prihliadnutím na úmysel zákonodarcu, obsahové znenie a výklad príslušných ustanovení C.s.p. a C.m.p. (vrátane dôvodovej správy a viacerých komentovaných znení), nič nebráni tomu, aby súd vo veci výchovného opatrenia rozhodol podľa potreby len neodkladným opatrením, pokiaľ má za to, že sú osvedčené zákonné podmienky na jeho nariadenie tak, ako je tomu teraz. Je nepochybné, že rodičia maloletého nie sú schopní vlastnými silami dospieť k dohode ani v elementárnych záležitostiach týkajúcich sa ich syna, celá situácia vplyva na psychický stav maloletého nanajvýš negatívne, a preto je dôvodný autoritatívny zásah súdu smerujúci k tomu, aby obaja rodičia spolu s maloletým začali aktívne a predovšetkým spoločne pracovať na zlepšení ich vzťahov pod odborným dohľadom psychológa Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Toto riešenie súd prvej inštancie považuje za najvhodnejšie pre oboch rodičov, ktorých tvrdenia sú značne rozporné, avšak ktorí zhodne deklarujú svoj najlepší záujem o syna. Poradenstvo pod odborným vedením psychológa je nepochybne aj v najlepšom záujme maloletého, keďže práve súčinnosť psychológa je riešením, ktoré mu pomôže znovunadobudnúť emocionálnu a duševnú stabilitu, ktorá je v súčasnosti narušená. Výsledky psychologického poradenstva a takisto aj vyhodnotenie spolupráce každého z rodičov môžu byť napokon aj jedným z dôkazných prostriedkov, ktoré bude zohľadňovať súd v konaní vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností (sp.zn. 25P/282/2017). Odborné poradenstvo nariadené v nevyhnutnom rozsahu, má za cieľ zlepšiť a sprehľadniť rodinnú situáciu, pričom súd bude veľmi pozorne sledovať ďalšie kroky rodičov v smere ich prispenia k zlepšeniu rodinnej situácie, ako aj ich účasti na odbornom poradenstve, ktoré bude následne vyhodnocovať. Takisto súd na rodičov apeluje, aby poskytli psychológovi maximálnu súčinnosť a aby rešpektovali jeho odporúčania, keďže odborné poradenstvo je v prvom rade v ich záujme a v záujme ich maloletého dieťaťa.

16. Po preskúmaní návrhu matky na rozhodnutie vo veci samej, ktorý podala dňa 18.05.2018, súd prvej inštancie zistil splnenie zákonných podmienok na zastavenie konania v tejto časti v zmysle § 161 ods. 2 C.s.p., nakoľko je nepochybné, že pokračovaniu v konaní bráni skôr začaté konanie v tej istej veci, ktoré je vedené pod sp.zn. 25P/59/2018. Preto súd konanie o neskôr podanom návrhu matky zastavil.

17. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p.. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

18. Proti tomuto uzneseniu podala včas odvolanie matka, ktorá v rámci odvolania uviedla, že podáva odvolanie proti výroku II. citovaného uznesenia, (t.j. Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietla), nakoľko považuje toto rozhodnutie a postup súdu prvej inštancie za nesprávny. Odvolanie podáva v zmysle § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), h). Má za to, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tieto uvedené skutočnosti odôvodňuje tak, že neboli splnené procesné podmienky a to konkrétne, že súd prvej inštancie neprihliadal, respektíve nebral do úvahy podanie matky zo dňa 5.6.2018 a 6.6.2018 ku sp. zn. XXP/XXX/XXXX a týmto nesprávnym procesným postupom, neúplným zistením skutočného stavu veci, znemožnil matke jej patriace procesné právo a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Taktiež, že rozhodnutie súdu prvej inštancie

vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a to, že príčinou konania maloletého K. sa súd prvej inštancie nezaoberal, nezisťoval prečo maloletý K. utekal zo školy, prečo maloletý K. utekal práve k matke, prečo maloletý K. neutekal k otcovi, a dôsledok, čiže zlý psychický stav maloletého K. a plnenie povinnej školskej dochádzky nesprávne posúdil ako chybu matky. Súčasne, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnutý dôkaz a to vypočutie maloletého K., podľa článku 12 Dohovoru o právach dieťaťa. Matka v rámci svojho odvolania zdôraznila, že vidieť negatívny výsledok snaženia sa školy napomáhať maloletému K.. Po masívnom a vytrvalom šikanovaní žiaka K. celou školou (pracovníci školy, riaditeľ, niektorí rodičia) a nakoniec aj spolužiakmi, dostal maloletý K. (2-dvojku) zníženú známku zo správania za vymeškané hodiny. Matka zdôraznila, že otec sa ešte stále dožaduje stretávania sa so synom, hoci on je toho príčinou. Maloletý syn K. sa sám vyjadruje, že nechce chodiť k otcovi a ani do tejto školy, ale otec si zatvrdilo presadzuje svoje veľké pranie, aj proti vôli maloletého K.. Matka má za to, že príčinou aj tejto skutočnosti je osoba pána M. B., ktorý vo svojej zaslepenosti, keď dostal abstinenčný príznak sexuálnej deviácie, tak sa vyvršoval takýmto sofistickým spôsobom a zmanipuloval celú školu v šikanovaní vlastného syna, ktorého považuje za svoje vlastníctvo alebo ako objekt svojich sexuálnych potrieb. C. uviedla, že sám pán M. B. priznáva, že dal rozpis škole, podľa ktorého pán riaditeľ Y. inštruoval pracovníkov školy, aby maloletého K. sledovali a bránili mu po vyučovaní odchádzať k matke. Matka má za to, že týmto spôsobom vytvorila škola (pracovníci) psychický nátlak na maloletého K. a ten sa prirodzeným spôsobom bránil útekmi a odmietaním ísť do školy, aby nemusel ísť k otcovi. Má za to, že pán riaditeľ si neplnil zákonnú povinnosť voči maloletému K., aby zabezpečil maloletému dieťaťu (každému dieťaťu) nerušené plnenie si povinnej školskej dochádzky, nakoľko týmto spôsobom, psychonátlakom na maloletom K. kontraproduktívnym konaním vytvoril v K. odpor a nechúť a strach a stres a psychický stav maloletého sa zhoršil. Vzhľadom k celkovej situácii a postojom a konaniam pána M. B. matka predpokladá ďalšie útoky pána M. B.. Ma základe vyššie uvedených skutočností žiada odvolací súd, aby po zvážení týchto všetkých skutočností zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

19. Otec sa k odvolaniu matky nevyjadril.

20. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava sa vyjadril k odvolaniu matky tak, že zotrvávajú na ich doterajších vyjadreniach v prvostupňovom konaní vo veci rozhodnutia súdu pri nezhode rodičov, v písomnom vyjadrení ponechali rozhodnutie na úvahu súdu. C. vedomosť o tom, že matka maloletého má veľmi kritický postoj k vedeniu a učiteľom zo Spojenej školy sv. V. z S., ktorú navštevuje maloletý K.. Tento matkin postoj vplýva aj na maloletého K., ktorý preberá matkine názory. K. do pozornosti, že otec maloletého nemá so synom v posledných mesiacoch žiaden kontakt a nemá možnosť nijakým spôsobom zasahovať do výchovy svojho syna. Okresný súd Bratislava IV. uznesením zo dňa 13.06.2018 nariadil v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností znalecké dokazovanie. Súd prvej inštancie uložil uznesením zo dňa 13.06.2018 rodičom a maloletému aj povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktoré sa však ešte nezačalo realizovať.

21. Odvolací súd preskúmal vec súc pritom nebol viazaný rozsahom ani dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku), túto prejednal bez nariadenia pojednávania keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, a uznesenie súdu prvej inštancie bolo potrebné, ako vecne a právne správne potvrdiť (§ 387 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

22. Podľa § 65 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

23. Podľa § 66 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

24. Podľa § 67 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

25. Podľa § 367 ods. 3 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

26. Podľa § 367 ods. 4 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

27. Účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Možno ho nariadiť len vtedy, respektíve dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd poskytne ohrozenému alebo porušenému právu definitívnu ochranu. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený.

28. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je nariadenie neodkladného opatrenia namieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 C.m.p., ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere § 367 C.m.p., a aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti § 367 ods.1, C.m.p.. Ustanovenie § 367 C.m.p., odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti s cieľom ochrany práva účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy naďalej povinné prioritne chrániť záujmy maloletých a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení treba uviesť, že neodkladné opatrenia sú neodkladnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej, sú prípustné aj počas konania, ako aj po jeho skončení podľa ust. § 324 ods.1 C.s.p..

29. Je nepochybné že matka podala odvolanie iba vo vzťahu k druhému výroku citovaného uznesenia súdu prvej inštancie t.j. voči výroku, ktorým súd zamietol jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vzťahujúci sa k udeleniu súhlasu na prestup maloletého na Základnú školu K. X v J.. Pokiaľ ide o samotný návrh matky vzťahujúci sa k zmene školy v tejto súvislosti odvolací súd má za to, že neboli dané podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko tvrdenia rodičov vo vzťahu k hodnoteniu školy sa diametrálne rozchádzajú. Negatívny postoj matky vo vzťahu k škole, ktorú navštevuje maloletý K. veľmi zle vplýva na maloletého K., aj na celkovú situáciu v rodine. V tomto prípade súd prvej inštancie správne ustálil nariadenie neodkladného opatrenia s povinnosťou podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko- psychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Aj keď vo vzťahu k tomuto výroku uznesenia súdu prvej inštancie odvolanie podané nebolo je potrebné zmeniť v prvom rade postoj rodičov voči sebe, ktorý prekračuje medze normálneho správania, a preto je potrebné zahájiť proces zlepšovania vzťahov v rodine s ohľadom na vyhrotené vzťahy medzi rodičmi. V konaní vo veci samej bude maloletý K. vypočutý súdom prvej inštancie (v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa výsluch maloletého pre krátkosť potreby rozhodovania nerealizuje), pričom úlohou súdu prvej inštancie bude posúdiť vplyv jednotlivého rodiča na maloletého K. (tak pozitívny, ako aj negatívny) s ohľadom na závery znaleckého posudku realizované vo veci samej. Odvolací súd zdôrazňuje, že vzhľadom na diametrálne odlišné tvrdenia rodičov ohľadom hodnotenia školy je potrebné vykonať širšie dokazovanie vzťahujúce sa k prípadnej zmene školy (tak, aby rozhodnutie bolo v prospech maloletého K.), a preto nariadenie neodkladného opatrenia touto formou nie je žiadúce, nakoľko by zbytočne spôsobilo vyostrené vzťahy a ďalšie problémy medzi rodičmi.

30. Odvolací súd pripomína, že každé neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Základnou podmienkou uplatnenia tohto procesného inštitútu je teda preukázanie potreby neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Ochrana práv maloletého dieťaťa je prioritou každého konania súdu podľa § 111 C.m.p. a súd je povinný ju zabezpečiť aj proti vôli rodiča.

31. Podľa § 35 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolenie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súdu.

32. Odvolací súd po dôslednom zvážení skutkových okolností vyplývajúcich z obsahu spisu v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade za preukázanej aktuálnej situácie, t.j. za situácie, že medzi rodičmi by mala prebiehať striedavá starostlivosť na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava IV. zo dňa 04.06.2013 č.k. 9C/142/2010-254, právoplatným dňa 16.07.2013, pričom maloletý je riadne zapísaný a navštevuje už štvrtý rok D. školu sv. V. z S., nariadenie neodkladného opatrenia prostredníctvom ktorého by došlo k zmene školy maloletého K. nie je momentálne pre maloletého nutné. Odvolací súd v prejednávanom prípade zastáva názor, že v režime rozhodovania o neodkladnom opatrení, v konaní, v ktorom sa dokazovanie spravidla nevykonáva, nie je možné porovnávaním navrhovaných škôl, iba na základe tvrdení rodičov vyhodnotiť, ktoré riešenie týkajúce sa výberu základnej školy je pre maloletého vhodnejšie, hlavne za situácie, že medzi rodičmi prebieha striedavá starostlivosť o maloletého. V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu je jedinou možnou voľbou medzi rodičmi podanie návrhu vo veci samej, na základe ktorého by rozhodol súd prvej inštancie až po vykonaní potrebného dokazovania a jeho vyhodnotenia. V konaní o nezhode rodičov pri určení základnej školy by súd prvej inštancie rozhodoval po vykonaní potrebného dokazovania, vyhodnotením všetkých skutočností potrebných na zhodnotenie veci samej. Odvolací súd apeluje na rodičov, že pre tento moment je nevyhnutné upokojiť situáciu, nevyhrocovať danú situáciu vzájomnými konfliktmi, maloletého nevystavovať traumatizujúcim zážitkom, ktoré vyplývajú z ich nezhôd a rôznych predstáv týkajúcich sa ďalšej starostlivosti o maloletého a najmä zabezpečiť maloletému riadnu dochádzku do školy, ktorou je za danej situácie Spojená škola sv. Františka z Assisi. Na základe uvedeného je zrejmé, že už pri návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia absentovala potreba dočasnej úpravy pomerov a zároveň nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Tvrdenia matky, ktoré sa diametrálne odlišujú od tvrdení otca je potrebné podrobiť dokazovaniu a na základe uvedeného zvoliť riešenie tak, aby bolo vyhovujúce, v prospech maloletého K.. Keďže odvolanie matky bolo podané len voči zamietajúcemu výroku, vo vzťahu k ďalším výrokom odvolací súd už nepovažuje za potrebné sa vyjadriť.

33. S poukazom na osvedčenie, či tu existuje resp. neexistuje nebezpečenstvo reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy, odvolací súd konštatuje, že matka v predmetnej veci neosvedčila a nepreukázala potrebu okamžitého zásahu zo strany súdu, a preto absentuje (a aj v čase rozhodovania súdu prvej inštancie absentovalo) nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktorého existencia a trvanie je základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia. Keďže pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné splnenie všetkých predpokladov t.j. aj preukázanie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, ktoré tu musí reálne hroziť, je nepochybné, že táto podmienka splnená nie je. Takéto nariadenie neodkladného opatrenia nemôže obstať ani z dôvodu „opatrnosti“, nakoľko výnimočnosť jeho nariadenia musí byť podložená konkrétnymi a relevantnými okolnosťami každého jednotlivého prípadu.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací dospel k záveru, že v danom prípade za tohto skutkového stavu nebolo preukázané splnenie zákonných podmienok pre vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia, a preto napadnuté uznesenie, súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdil (§ 387 ods.1, 2 C.s.p).

35. Odvolací súd na záver apeluje na oboch rodičov, aby zvážili svoju komunikáciu a snažili sa dohodnúť o výkone práv k maloletému K., nakoľko pri viaznucej komunikácii rodičov sa práve maloletý K. stane „nástrojom“ pre ich vzájomný „boj“, z ktorého potom vyplynú vyhrotené situácie negatívne vplyvajúce na maloleté dieťa.

36. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).